

Opgevoed

Elke week legt Annemiek Leclaire een lezersvraag voor aan deskundigen.

ILLUSTRATIE MARTIEN TERVEEN

Mijn dochter komt steeds te laat

Vader: „Mijn dochter van 14 komt zeer vaak te laat op school, wel 2 tot 3 keer per week. Ze moet zich dan als straf een half uur eerder melden, dan komt ze ook meestal te laat. Van school hebben we inmiddels een waarschuwing gekregen dat het zo echt niet langer kan. Ze lijkt geen tijdsbesef te hebben. Soms staat ze een half uur onder de douche terwijl er geen tijd voor is. Ze moet uiterlijk om acht uur de deur uit, maar dan moet er ineens nog van alles gebeuren, en als ik er wat van zeg, krijgen we strijd.

„Ik spreek haar erop aan, heb een planning met haar gemaakt, herinner haar aan de tijd. Dat helpt allemaal niet. Ze lijkt geen enkele druk te voelen om op te schieten. Ik wil graag dat ze zich zelf verantwoordelijk voelt om op tijd te komen, in plaats van dat ik bij wijze van spreken met een stopwatch achter haar aan moet lopen. Zo krijg ik er stress van in plaats van zij.

„Ze gaat met plezier naar school, dus dat is het niet. Bij afspraken met vriendinnen komt ze ook vaak te laat, maar dat doen ze allemaal.

„In het gezin van haar moeder is het nog erger omdat daar iedereen 's ochtends meestal eerder de deur uit is, en ze het zelf moet regelen. Hoe kan ik dit nu helpen verbeteren?”

Naam is bij de redactie bekend. (Deze rubriek is anoniem, omdat moeilijkheden in de opvoeding gevoelig liggen.)

Bij de hand nemen

Bas Levering: „Dit hoort echt bij de leeftijd, 14-jarigen hebben vaak niet alleen moeite met opstaan maar ook met plannen. Vriendinnen onder elkaar accepteren het systematisch te laat komen wel.

„Normaal is de sanctie die de school oplegt - een half uur eerder melden - effectief. De kinderen vinden het niet leuk, maar ze voegen zich wel. Omdat dat in dit geval niet werkt, spreekt de school de ouders aan.

„Op tijd komen wordt terecht belangrijk gevonden. Te laat komen is immers tijd stelen van anderen. Dat is niet onderhandelbaar. Hopelijk is er in het weekend tijd om uit te slapen. Maar door de week help je tieners van deze leeftijd op tijd de deur uit als ze dat zelfstandig nog niet redden. Dat moet ook het uitgangspunt in het huis van de ex-partner zijn. Je kunt zelf echt niet eerder weg. En ja, het is nu eenmaal getrek en geduw. Je werkt er natuurlijk wel aan dat ze het zelf leren doen, maar nu moet deze 14-jarige nog bij de hand worden genomen.”

Timemanagement leren

Jelle Jolles: „Het gaat om timemanagement, en dat is een vaardigheid die te leren valt. Laat uw dochter een schema maken van wat er nodig is om op tijd op school of een andere afspraak te komen en laat haar concrete tijden aan dat schema koppelen.

„Ze zal hier waarschijnlijk pas mee aan de slag willen zodra ze echt kan voelen wat het betekent voor anderen als iemand steeds te laat komt. Essentieel hier is dat dochter de negatieve gevolgen van het te laat komen zelf gaat ervaren. Vader kan zoeken naar een activiteit of gebeurtenis waarbij het voor haar wél belangrijk is om op tijd te komen: een feestje waar ze naartoe gebracht wordt door vader? De film? Maak een afspraak met haar: de volgende keer te laat op school betekent een af te spreken hoeveelheid tijd (bijvoorbeeld een kwartier) te laat naar die gezellige bijeenkomst.

„Belangrijk is dat de dochter hier inziet dat het niet zomaar een flauwe straf is die vader uitdeelt, maar dat het erom gaat dat ze leert ervaren waarom op tijd komen zo belangrijk is.”

Bas Levering is hoofdredacteur van *Pedagogiek in Praktijk*

Jelle Jolles is neuropsycholoog en auteur van *Het tienerbrein*

Wilt u een dilemma in de opvoeding voorleggen?
Stuur uw vraag of reacties naar opgevoed@nrc.nl.